

PRVA NALOGA:

ŽIVLJENJE IN DELO
PRIMOŽA TRUBARJA

VELIK ČLOVEK, MAJHNEGA
NARODA.

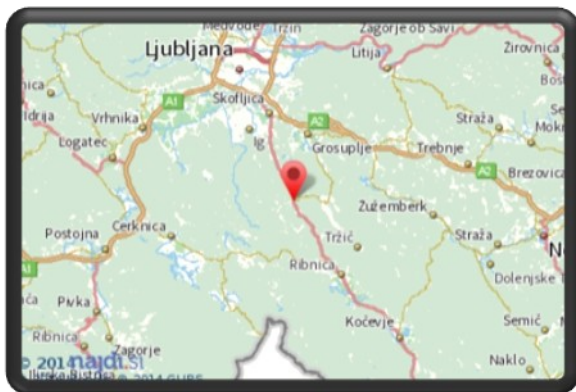
9. R. - OŠ BIZELJSKO
ŠOLSKO LETO 14-2015

ROJSTVO IN DRUŽINA:

-Primož Trubar se je rodil 8. Junija 1508, v deželi Kranjski na Rašici. Rodil se je v mlinu pod vasjo, kmalu pa so se preselili v novi dom (hiši na klanecu št. 8), saj je njegov oče opustil mlinarsko obrt in postal posestnik najemne kmetije.

-Očetu je bilo ime Miha, mami pa Jera. Drugače pa so se praviloma pisali Trobar, vendar se je Primož podpisoval z Trubar oz. Truber. Imel je 2 brata in sestro. (podatek ni zagotovo pravilen)

-Po prestopu v protestansko vero se je poročil z Barbaro, hčero Mateja Sitarja iz Kranja. V svojem nadalnjem življenju se je poročil še dvakrat in sicer po smrti Barbare z Anastazijo in kasneje, tik pred svojo smrtjo še z Agnezo. Od vseh njegovih otrok so preživeli le trije in sicer Primož, Magdalena in Felicijan.

RAŠICA NA ZEMLJEVIDU

ROJSTNA HIŠA

ŠOLANJE:

-Trubarju naj bi leta 1520 omogočil odhod v šolo na Reki turjaški grof, saj je bil Trubarjev oče v dobrih odnosih z njim.

-Zakaj je Trubar tako hitro zapustil Reko leta 1521 ni znano, vendar so starši verjetno videli da so zanj boljše razmere za šolanje v Salzburgu, ki ga je začel leta 1522.

Trubar si je v Salzburgu sistematično pridobival temeljno izobrazbo.

-Nato je Trubar prispel v Trst v začetku marca 1524. Bil je pri uglednem škofu Petru Bonomu in postal vodja pevskega zbora v stolnici.

-V jeseni leta 1527 Bonomo Trubarja napotil na študij na Dunaj. V tistem času je Dunaj vrel ob pljuskih Luthrovega reformacijskega nauka. Leta 1529 se je vrnil v Trst k škofu Bonomu.

Peter B
cerkven
najskeg
sijajen
barja, k
njenost
Ohrani
razlaga

ŠKOF

PETER BONOMO

višjih
a du-
odil je
Tru-
aklo-
idej.
ekom

POKLICNA POT:

-Ko je bil Trubar star 19 let, ga je škof Bonomo leta 1527 poslal v službovanje v njegovo prvo župnijo. Službovanje Trubarja v Loki pri Zidanem mostu pa je bilo kratkotrajno, saj se je Trubar raje odločil za nadaljevanje svojega bogoslovnega študija na Dunaju, vendar so leta 1529 bogoslovno šolo zaprli, Trubar pa se je vrnil v Slovenijo. Škof Bonomo je Trubarja leta 1530 posvetil v duhovniški stan in ga določil za vikarja v Laškem. Zaradi nesoglasij pri učenju je Trubar odšel v Ljubljano, kjer je deloval kot stolni pridigar. V svojih pridigah je razglašal nauke Martina Luthra in svetopisemsko razlago Bullingerja in Pellicana. Zaradi tega ga je deželni poglavar Kranjske 1540 izgnal iz dežele.

- Po izgonu je Trubar ponovno odšel v Trst k škofu Bonomu, kjer je postal slovenski pridigar in škofov osebni tajnik. Od tam se je kmalu vrnil v Ljubljano. Njegovi privrženci so bili zlasti kranjsko plemstvo in meščani. Leta 1543 je bil v Ljubljani posvečen nov škof in sicer škof Urban Tekstor, ki je kot vnet katolik nasprotoval protestantskemu gibanju. Trubar je bil z njegovim odlokom leta 1547 premeščen kot vikar v Šentjernej. Ker pa je Trubar izvedel, da je ta premestitev samo navidezna in da se ga želijo znebiti, je prebegnil v Nemčijo.

-Leta 1551 je dobil župnijo v Kemptnu. Leta 1560 je dobil novo župnijo in sicer v Urachu. Trubar se je vrnil v Slovenijo junija 1561, kjer je doživel veličastni sprejem. Že v kratkem času je Trubar dosegel, da so bili v vseh večjih mestih postavljeni protestantski pridigarji. Ko je bilo to delo opravljeno, se je Trubar vrnil v Urach. Leta 1562 se je vrnil v Ljubljano kot protestantski dekan. Leta 1564 je bil obsojen in izgnan iz Ljubljane, saj je s svojo knjigo Cerkevna ordnunga, ki jo je izdal 1564, po mnenju deželnega kneza posegel v njegove pravice. Po izgonu se je naselil v kraju Derendingen v Nemčiji.

SMRT:

- Trubar je umrl 28.6.1586 v kraju Derendingen. Kje točno je pokopan ni znano, domneva pa se, da je pokopan v sami derendingški cerkvi. Na to, da je bil pridigar v tej cerkvi in da naj bi bil tam tudi pokopan, spominjata spominski plošči na vratih in na tleh cerkve.

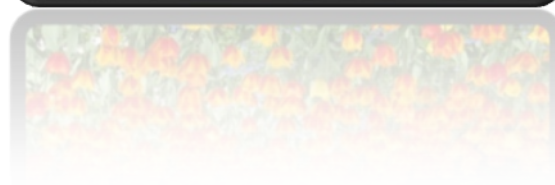
ZANIMIVOSTI:

-Abecednik in Katekizem je bil napisan leta 1550 in sicer v Rothenburgu ob Tauberi. Trubar je to knjigo izdal pod psevdovnimom Jernej Škerjanec iz Sedmograškega. Katekizem je na skrivaj natisnil tiskar Ulrich Morhart, v Tübingenu.

-Heretik je slovenski film posnet leta 1986. V filmu govori predvsem o življenju in delu Primoža Trubarja, ki ga igra Polde Bibič. Režiser filma je Andrej Stojan.

-Danes se po Primožu Trubarju imenuje:

- o Spomenik Primoža Trubarja
- o Knjižnica Primoža Trubarja
- o Razne ulice
- o Muzej/domačija Trubarja
- o Trubarjevo priznanje

LITERATURA IN VIRI:

Glavan, Mihael. 2008: Trubarjev album. Ljubljana: Mladinska knjiga

Kepic Mohar, Alenka. 2007: Šolski album slovenskih književnikov. Ljubljana: Mladinska knjiga

http://www.pesem.si/a/objava/prikaz/65230/pesem_si_2012_-_izid_zbornika_in_srecanje

http://lebinca.com/primoz_trubar/rasica.htm

http://sl.wikipedia.org/wiki/Cerkovna_ordninga

<http://www.dedi.si/dediscina/128-hisna-postila>

http://www.hervardi.com/primoz_trubar.php

http://sl.wikipedia.org/wiki/Primo%C5%BE_Trubar

<http://www.drustvo-primoztrubar.si/sl/>

<http://www.visitljubljana.com/si/aktivnosti/znamenitosti/681/poidetail.html>